

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre . . . . . K 12.—

félévre . . . . . „ 6.—

negyedévre . . . . . „ 3.—

egy óra . . . . . „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
napok kivételével minden nap
:- :- délután 6 órakor. :- :-Hirdetéseket felvesz a kiadó
hivatal, Kapu-utca 45. szám.
Hirdetések díjszabás szerint.Szerkesztőség: KAPU-UTCA 45. SZ.
TELEFON: 515.Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Gazdasági életünk és a bankok

Aki a gazdasági élet feszültségéről, a rossz pénzügyi viszonyokról szóló újsághireket egybeveti a nagy bankok mostanában napvilágot látó mérlegeivel, amelyek kevés kivétellel arról adnak számot, hogy az elmúlt üzletév valóban minden eddiginél fényesebb pénzügyi eredménnyel végződött: méltán gondolkozóba eshetik. Ezek a bankmérlegek hihetetlen nagy nyereségről, dus tartalékokról s ami legfőbb, „rejtett“ tartalékokról beszélnek, világos jelétül annak, hogy a spekulációnak mindegy, akár normális a közgazdasági élet, akár pedig feszült, a spekuláció a maga busás nyereségeit kikeresi, ha másból nem, az emberek verejtékéből.

Amíg országszerte arról panaszkodik a mezőgazda, az iparos, hogy manapság szinte lehetetlen akár a mezőgazdasági, akár az ipari üzem fejlesztésére a bankoktól pénzt kapni, az alatt a bankok szinte dicsekedve verik a mellüket, hogy van itt pénz elég. Ha már most felvetjük ezt a kérdést, hogyha van pénz elég, miért nem adják a bankok azt át a tulajdonképpeni rendeltetésének, miért nem adják a gazdasági élet talpraállítására és fejlesztésére? Ez az a rejtély, amit megmagyarázni szinte lehetetlen, amire más magyarázatot nem találunk, mint hogy a mi bankjaink tisztán csak keresni akarnak minél többet, úgy azonban, hogy a gazdasági élet hullámozásával járó kockázatból még a legparányibb részt sem akarják magukra vállalni.

A mi nagy bankjaink, amint a kiadott jelentések mutatják, semmiféle pénzügyet nem tartanak reálisnak, hogyha csak nem az állammal, vagy valami municipiummal kötik azt meg. Így kaparították magukhoz a nagy bankok a sorsjátéküzletet, a só és dohány eladást, amelyek ma mind hihetetlenül nyereséges vállalkozások s ha

azokat az állam saját üzemében végeztetné, milliókat takarítana meg az amugyis nagyon ingatag költségvetés javára.

Igy azonban ezek a milliók a bankok vagyonát s a bankrésztvényesek osztalékát gyarapítják. Csak egyetlen dolgot említünk, az osztálysorsjáték üzletet, amelynél 3,600.000 korona befektetett részvénytőke csaknem ugyanily nagyságu jövedelmet hajt évente a szerencsés részvény-tulajdonosoknak, nem számítva azt, hogy az osztálysorsjáték üzlet igazgatósági tagjai a nyereségből horribilis jövedelmet huznak. Azt talán emlitenünk is fölösleges, hogy a különböző állami és városi kölcsönök lebonyolítása milyen busás nyereséggel jár a bankokra nézve. Van néhány nagy bank, amelynek rejtett és rejtetlen tartalékjai kétszerte, sőt háromszorta nagyobbak, mint az egész részvénytőke. Vajjon lehet-e ezt az állapotot egészségesnek, reálisnak nevezni? Semmiesetre sem!

Ha körütekintünk az egész világon, valóban csak kevés országra akadunk, ahol a spekulatív nagytőke ily módon való összehalmozódását tapasztalhatnók. Vajjon mi lesz ennek a következménye más, minthogy gazdasági életünk nap-nap után egészségtelebb képet fog mutatni. Más országokban a bankoknak, a nagy tőke képviselőinek van érzékük a nemzeti közgazdasági élet fejlődése iránt.

Ezért láthatunk pl. hihetetlenül nagy ipari fejlődést Németországban és Ausztriában, de nem csak ipari, hanem mezőgazdasági fejlődést is és a kereskedelem óriási fellendülését, mert hiszen ott a tőke készséggel áll szolgálatába a közgazdaság minden egyes ágának. Németországban és Ausztriában ma is tud a gazda elegendő pénzt kapni a belterjes gazdálkodás folytatásához, nálunk azonban nem, Németországban és Ausztriában minden reális ipari és kereskedelmi vállalkozáshoz

is van elegendő pénz. Nálunk azonban nincsen. Amikor egy vállalkozó a nagytőke képviselőinek, a bankoknak jóindulatára appellál, rendszerint azt a választ kapja, hogy forduljon az államhoz, vagy a mágnásokhoz. Ezért nincs is nálunk egészséges ipari fejlődés, hanem csak mesterséges iparfejlesztés, amelyet érthetetlen okokból állami feladattá tettek, míg az állam az ehhez szükséges anyagi erőt a bankoktól szerzi meg busás kamatra. Nagyon szomorú tehát az a kép, amit a fényes bankmérlegek tüntetnek fel. Gazdasági életünk legsorvasztóbb betegségének a képe ez, ami fölött nem örülnünk, hanem inkább sirnunk kell.

Belpolitikai hírek.

A munkapárti választójogi bizottság tehát összeült, hogy keresztül hajszolja a reformot. Nem tudjuk, hogy mire való ez a bizottság, melyben csak egyforma gondolkozású emberek vannak, kik nem is mernek ellene szólni a javaslatnak, tehát kell mutatni egy kissé a komoly munka látszatát, mert meg kell okolni valamivel az egész tervezetet.

Issekutz Győző próbálkozott ugyan azzal, hogy valamiképpen rávegye a kormányt a visszavonásra, de a végén maga vonult vissza szép csendesesen, mert hát erősen rászóltak, hogy ne bontsa meg a párt egységét.

Lukács nem enged. Nemcsak nem osztózik Issekutz véleményében, de az időpontot a legalkalmasabbnak tartja, mert a parlamentnek kell irányítani az ország közvéleményét. Ez új felfogás ugyan, de a mai világban semmi sem új a nap alatt, pláne ennek a kormánynak, mely mitől se retten vissza, hogy keresztül hajszolja akarátát.

Megállapodtak abban is, hogy az újságnak csak hivatalos kommunikét annak, a privát értesítések talán károsak volnának. Talán! Nem tudjuk!

Az ellenzék eközben erősen dolgozik javaslatán, melyet az ország közvéleménye elé terjeszt. S már is megmozdult az ország közvéleménye s egyre nagyobb mértékben szólalnak meg a városok. Legutóbb Jászberény és Karánsebes tiltakozott a kor-

Barthelmie György

Telefon 380.

Brassó, Kapu-u. 41.

Telefon 380.

Összes alkatrészek.

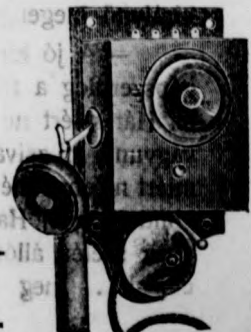
Írógépiskola.

Első különlegessé-
szerek és mecha-
nikai javító műhelye.

Legnagyobb lemez-
raktár. Minden hó-
napban új lemezek.

mány javaslata ellen s az utóbbi képviselőjét fel is szólította, vagy — vagy!

Mindenesetre áldatlan állapot ez a mai komoly viszonyok közt, mikor a megértés helyett a gyűlölet motivumait keresi a kormány s a helyett, hogy a mérsékeltberekre hallgatna, a radikális irányt követi, mely nem alkuszik, csak rombol.

S ki lesz, kik lesznek ennek áldozatai? A szegény, az agyonnyomorgatott nép.

Külpolitikai hírek.

A háboru szakadatlanul folyik tovább, bár már tapasztalható az a bizonyos unottság, melyet az eredménytelenség szül, mert hisz végre is nap s nap után embert, vért, pénzt áldozni minden eredmény nélkül, fásulttá teszi a lelkeket.

Ez a fásultság, melybe csalódás is vegyült, tapasztalható nemcsak a szövetségesek részén, de Törökországban is.

A szövetségesek abban biztak, hogy majd orosz részről anyagi s erkölcsi támogatást nyernek, hogy Oroszország erélyesebb hangon áll követeléseik mellé s így újabb véráldozat nélkül élvezhetik sikereik eredményét. Oroszország azonban silenciumot kapott s minden kedve dacára is hallgatni kénytelen.

Viszont a törököket is a puccs konsternálta s az ifju törökök lelkesedése a háboru mellett, nem tudta felmelegíteni a szíveket s a belviszályok úgy látjuk, kellemetlenül hatottak az ifju törökökre is, mert egyre nagyobb engedékenységet mutatnak Drinápolyt illetően, csakhogy a háborunak végét vessenek.

A nagyhatalmak — úgy látszik — egyelőre megtartják semlegességüket, bár a készülődésekkel nem hagynak fel, mert féltő szemmel kell vigyázniok egymást, ha a szövetségesek a tengerszoros vagy Konstantinápoly közelébe férköznének.

A román-bolgár konfliktus se olyan csendes, mint az első tekintetre látszik, mert főleg Románia erősen tartja magát s Szilisztriához, mint a miniszterelnök a kamarában kijelentette — nagyon is ragaszkodik. Ezt

bizonyítja az a körülmény is, hogy Románia nemcsak nem hagyott fel készülődéseivel, de azt még fokozottabb mértékben folytatja.

A kisiparosok helyzete.

A különböző társadalmi osztályok egymásra vannak utalva és csak egymást támogatva biztosíthatják a maguk és az egész nemzetnek boldogságát. Az osztályharcok nemcsak a küzdő felek békéjét dülják fel, hanem az egész nemzetét is. És megbénítják a gazdasági életet, káros hatással vannak az etikai felfogásra s vele az egész politikai életre. Azért minden számottevő tényezőnek kötelessége, hogy ereje szerint közreműködjen a társadalmi béke fentartásában és megerősítésében. Akár tultengő agrár törvények érvényesülnek a merkantil érdekek kárára, akár megfordítva áll a dolog, az egészségtelen túlzásokat mindig a nemzet sanyli meg. Az államférfiúi bölcsesség, a közgazdasági józanság leginkább a különböző érdekek egyensúlyban való tartásából tűnik ki.

A városokban a tisztán szellemi mozgalmak mellett az ipari és kereskedelmi élet lüktet legerősebben. Az ipari fejlődés haladásának hatalmas mozgatója a gyáripár. A gyárak révén a nagyipari fejlődés a kisipar rovására történik mindenütt. Sőt a kisiparnak nem egy ágát egészen elfojtja.

Ha ebben csak gazdasági eltúllódást láthatnánk, akkor, — ha sajnálatos volna is ez a tünet, mégis azt lehetne mondani, hogy amit veszünk a vámon, megnyerjük a révén, mert akkor a kisiparos, ha megszűnt is önálló lenni, de a maga és családja megélhetését biztosítja a gyár. Tehát itt nem csak gazdasági eltúllódásról van szó, mert a kisiparos reánk nézve nemcsak gazdasági, hanem erkölcsi tőkét is képviselnek. Régi hagyományaink, ősi céhszabályaink örökölt szabályaik, testületi formáik, tisztességi megnyilatkozásaik annak a nagy etikai tökének alapjait alkották, mely párosulva önállóságukkal bizonyos nemes önértzetet fejlesztett ki bennük. S ennek az erkölcsi tartalma volt, amely az anyagi jólét munkálása mel-

lett a szellemi javak ápolásában nyilvánul meg. Tisztességük, lelkiismeretességük a vallásosságon alapult, hazafiságuk mélyesleges őszinte érzésből fakadt. Ez így volt a múltban. S ahol a derék multak lényege megmaradt, így van a jelenben is. Ahol pedig így van — fájdalom, mindig ritkábban szemlélhetjük — ott politikai jogaik gyakorlásakor megvesztegetéssel és megfélemlítéssel szemben nagy átlagban mindig megállották a helyüket.

Am épen ezt az erkölcsi tőkét veszélyeztetni a gyáriparral együtt haladó anyagi felfogás elhatalmasodása, amely sem Istennel, sem hazával nem törődve, egész erejével az anyagiakra veti magát. Természetesen a viszonyok változásában rejlik az ok s a kiáltó drágaság is erősen közreműködik ebben de azért nem magyarázza meg a maga teljességében a dolgot; mert hogy több fizetést kapnak-e vagy nem, ahhoz a vallásnak vagy hazának semmi köze és egyik sem szolgál akadályul az anyagi helyzet javulásának, sőt a vallás az erkölcsi törvényeivel, az állam pedig az ő civil törvényeivel a fizetés, megélhetés javítását sürgeti és keresztülvitelüket megkönnyíti.

Nincs is más célja a gazdasági kérdésekkel összekevert, de hozzájuk éppen nem tartozó vallástalan és nemzetközi jelszavak hangoztatásának, minthogy a kisiparosok és munkások erkölcsi tőkét elrabolja és őket Istentől és hazájuktól megfosztott ideális javak nélkül vegetáló embergépekké tegye. Hogy mekkora erkölcsi, nemzeti veszedelem rejlik ebben, azt a gondolkozó ember megérőltetés nélkül beláthatja.

Ez a veszedelem annál nagyobb, mert a tünet nem marad meg azon körben, amelyben keletkezett, hanem a példa ragadós erejével terjed a még önálló kisiparosaink, valamint azoknak segédei és inasai között is. Az ideális javakra sujt helyeződ minden embernek kötelességszerűen kell ezen veszedelem meggátlására törekednie. S jaj annak a kornak, jaj annak az erkölcsi testületnek, amely nem teljesíti szociális feladatait! A megérdemelt rettenetes sors fekete árnyai ülnek felettük fenyegetően.

Az utolsó levélke.

IV.

Majd hirtelen fölemelkedik s erős fuldokló hangon kiáltja:

— Bátyám! Szabad... a jó királynő megengedte... a jó királynő megengedte... — s erőtlenül dől vissza párnáira.

Melle piheg, ajka rángatózik, de a körülte játszadozó mosoly boldogságát tükrözi vissza.

A remény ködfátyolát vonta a haldokló elé.

— Szegény bajtárs! Oh, de szívesen mennék veled én is! Vagy haza, vagy az égi hazába!

— Gyorsan, gyorsan — tördeli szaggatottan a beteg — még jókor érkezünk... a jó királynő megengedte...

— A jó királynő megengedte — ismételi gépszerűleg a fölhevült Mikes. — Megengedte. Hát miért ne engedte volna meg? Nem vagyunk mi zsványok, hazátlan bitangok; hát miért ne engedné meg? Hogy erre előbb nem gondoltam?! Ha van szíve, nem tagadja meg a sir szélén állók utolsó kérését! Igen, megengedi... meg fogja engedni... irunk ne-

ki... Nincs igaza a zugó tengernek! Nem tűnik el nyomtalanul a kised levélke! Sirján emléket állít nemzete, ha mást nem — egy szomorúfüzet. Megyünk, elmegyünk... a jó királynő megengedi...

Gyermekes örömmel ismétli az utolsó szavakat! Oly jól esik neki a gondolat, hogy még egyszer láthatja hazáját, annak vadregényes bérceit, fenyveseit, csobogó patakjait, selyembolyhos fűszálait.

Azóta több nap mult el! A levél elment, feleletre várnak! Délben még ketten, este már egyedül a bujdosók közül...

Az őszi szél letépte a sárguló levélkét, csak egy küzködik még a természeti erőkel, az utolsó...

Tán letépte volna ezt is szörnyű roham, ha nem éreztetné boldogító hatását a remény.

A jó királynő megfogja engedni...

Nap-nap után mult szomorú egyhangúságban! Percei lassan peregnek le egymásután hosszúvá teszi őket a türelmetlen várakozás. S valóban, mintha évek repültek volna el az öreg feje fölött e pár hét alatt, oly változáson ment át. Egyenes alakja meg-

tört, homlokán ráncokat szántott a szenvedés, arca megsárgult...

Nem csoda! Ősz van! A fák levelei elsárgulnak...

Várt, csak várt az öreg! Kiballagott reggelenként a tenger partjára s oly sokáig elmerengett mormolása mellett. Csacska szájjal fecsegte el neki, hogy nemsokára itt hagyja őt, elmegy messze-messze... mert a jó királynő megengedte.

És a vén tenger nem felelt neki! Csak háborgott, zugott, tovább, egykedvűen.

Az öreg pedig meghallgatta - tán értette is - s csak beszélt tovább... tovább, szép hazájáról, kedves falujáról, a jó zágoniakról.

— Elmegyek, itt hagylak nemsokára — voltak rendes bucsuszavai a kékszemű vízóriáshoz.

Valóban elment!

Nem haza!

Az égi hazába!

Lázban égő ajkai folyton azt rebegték:

— A jó királynő megengedte... a levél megjött... a jó királynő megengedte...

Jóslata itt is teljesült! De csak egyik fele...

A levél tényleg megjött!

NAPIHIREK.

Ilyen ködös

februári vasárnap délután oly szomorú és barátságtalan az élet... Az apró ködpárák unottan ülnek ablaküvegeinkre s elveszik a kilátást... a sűrű fátyol, mely a ködben leereszkedik, elveszi a napfényt... a beteges, hideg köd apró szemecskéi behatolnak a porusokon s megdermesztenek... dideregni készítenek... s a beszívott nedves levegő megköhögtes... még a füstöt is visszaszorítja szobánkba ez a ránk nehezedező köd s a máskor vígan pattogó fahasábok lomhán senyvednek kályhánkban s megemészthetnek anélkül, hogy melegeget adnának... ilyen ködös februári vasárnap délután...

S a lelket is megfagyasztja ez a februári köd... a szabad lelket lenyomja, lenyűgözi a fagyos szellő... a hosszú sötét délután oda ül asztalunkra velünk keresse s kiaszott szemével tekintetünket keresi... azon keresztül a lelkünket... hogy megdermessze, erőtlenné tegye, fásulttá az élettel szemben, melynek sötét árnyait mutatja, mely biztatni se tud, mely reményt se vált... rideg fagyos, hideg, sötét az élet ily ködös februári vasárnap délután...

És oly igaza van ennek a rémnek, melytől félünk... mert igazat mond...

Dehát igazat mond? Meleg szobák puha féskéjében nincs derű?... meleg lelkek szeretetében nincs élet...? Ezek az álmok?... S az élet csak hideg... sötét... reménytelen ábránd...?

Nem tudom! Kimegyek az utcára, árnyként surrannak el mellettem az emberek... nem ismerem... idegenek?... talán igen... talán nem, csak nem ismerem őket... fátyolt von arcukra a köd... s sötétek... hidegek ők is, az emberek... a meleg szívű emberek...

Bolyongva bolyongok a ködös, nedves utcákon s keresem az embert, az igazit... kinek szemébe nem lop köny-

Durva, merev hajtású levél.

Nem oly finom, minőt szerető anya küld aggódó fiának.

Tartalma is rövid néhány sor volt, nagy ákum-bákummal odavetve, alól a nagy pecsét...

„A királynő nem engedte meg“...

Am a jó Mikes ezt nem tudta meg! Lázás álmaiból nem ébredt öntudatra soha többé, s tán a jó Isten akarta, hogy a sokat szenvedett, Benne megnyugvó lélek új csalódás nélkül térjen örök pihenésre a mennyei hazába...

***

Késő őszi idő van! A fák elsárgult levelei lehullottak!

A vad őszi szél letépte az utolsó is! Zugó tenger morajló hulláma veszi vállaira a lehullott levélkét s viszi messze, messze, el a feledés homályába...

Senki sem siratja elmulásukat.

A fagyos őszi szél pedig sivit, ordít, bömböl, korbácsolja a tenger hullámain, feledve, hogy benne nyugoszsza örök álmát az utolsó levélke...

(Vége.)

nyet a hideg... ki nem köhög... a lelkéből... onnan belülről, kinek tiszta a szeme... a tekintete... nem találok... pedig keresem.

S ily ködös februári délután oly busa harang szava is... bele bug a ködös, sötét párákba s a nedves párák egymásnak adogatják a hangokat a fülünkig... a lelkünkig s észre se vesszük s ott vagyunk benn... a templomban... a sötét utca után szinte bántó a fény... az orgona hangja mintha hamis hangokat adna és mégis... mégis mily más itt... Egy ideig unottan állunk... aztán csendesesen... lopva beülünk a padba... kezünk lassan észrevétlenül kulcsolódik össze, szemünket is felemeljük már... keresünk valamit... valakit... kit megtalálunk... hisszük... reméljük s nem is tudjuk... csak ajkunk mondja először, aztán a szívünk is, lelkünk is... Mi atyánk... ki vagy... legyen a te akaratom... Lassan... lassan... nem is fázunk már... melegség áradt testünkben... lelkünkben... sirunk... s könnyeinken keresztül mégis... mosolygunk... mosolyog a lelkünk... a szívünk: Miatyánk, ki vagy... legyen meg a te akaratom...

Ködös februári vasárnap délután fázó... hideg emberek, ti beteg emberek, ki fáradtok és szenvedtek... kik már nem tudtok sírni... nem akartok élni, mert hideg és sötét, mit láttok... hallgassátok a ködös alkonyatban a hívó harang szavát... jöjjetek a templomba ti beteg emberek, kik fáradtok és terhelve vagytok... Ahhoz, ki megvigasztal titeket... s megtanultok sírni, sírva mosolyogni... újra élni... ilyen ködös, nedves, sötét februári vasárnap délután...

Oh jöjjetek csak!... (—)

Az Istentisztelet sorrendje a plebánia templomban f. hó 9-én — nagybőjt első vasárnapján — a következő: reggel 6, 7, 8, 9, és fél 12 órakor csendes szentmise. 10 órakor szentbeszéd s utána énekes szentmise. — Délután 5 órakor bőjt magyar szentbeszéd sorozatot kezd Antal János káplán, utána litánia.

Halálozás. Hackmüller Albert cs. és kir. katonai élelmezési raktári őrnagy a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, meghalt f. hó 5-én d. u. 6 órakor a bécsi 1 sz. katonai kórházban, ahonnan ma d. u. fél 3 órakor a bécsi központi temetőben örök nyugalomba helyezték. — A megboldogultban özv. Hackmüller Károlyné, köztisztviselőben álló kereskedőnő, szerető jó fiát gyászolja, de fájjalja a kedves, tehetséges embernek korai halálát városunkban sok jó barátja és ismerőse is.

Adomány. Özv. Hackmüller Károlyné Bécsben elhunyt fia emlékére 10 kor adományozott a harangjaiapra. A jó Isten adjon vigaszt és balzsamot a fájdalomtól összeroskadt anyai és testvéri szívnek!

Kongregáció. Vasárnap délután 3 ó. a plebánián gyűlés lesz. Vezetőség.

50 kor. A brassói Máriatársulat, ez a legszegényebb rétegből álló egyesület a „Brassói Ujlap“ alapnak 50 kort adományozott. A tett önmagát dicséri, s így nem akarunk dicsőítményt zengeni a társulatnak, de leszögezni kívánjuk azt, hogy a nevezett társulat fölismerte a sajtó égető szükségét és

erejéhez képest fejedelmileg ajándékozta meg a kath. sajtót. Isten fizesse meg! Különben is, amint tudomást szereztünk, minden kath. egyesület Brassóban kimondotta, hogy mindennemű jövedelméből bizonyos százalékot juttatni fog ennek, a mi szegény koldusunknak, a kath. sajtónak. — Bárcsak be is tartanák a követésre méltó példát, melyet a Mária társulat fenti adományával mutatott.

Helyreigazítás. F. hó 7-ki számunkban „Nagy lopás a Kenyeres-féle liqueurgyárban“ címen közölt híreinkre most annak a közlésére kértek, hogy a lopás nem a „Kenyeres Károly“ cs. és kir. orsz. szab. liqueurgyár, közkereseti társaság, Bolgárszeg Felső Caccova 1 és Vöröskut-u. 17 sz. a. cégnél, hanem Ifj. Kenyeres Károly Alsóvilla-utcabeli liqueurüzletében történt.

A vármegyei mezőgazdasági bizottság febr. hó 21-én d. e. 10 órakor a vármegyei ház ülésében értekezletet tart. Tárgya a szarvasmarha, sertés és juhtenyésztés vármegyei szabályzatának módosítása.

„Fegyverkovács“ másodsor. A Brassói Magyar Dalárda tekintettel a nagymérvű jegy keresetre, a „Fegyverkovács“ c. vigoperát f. hó 13-án, csütörtökön este a Vigadó nagyszínházban ismét előadja. Jegyek az előadásra előjegyezhetők Király Lajos divatáru üzletében (Kolostor utca.)

Külföldön nem élvezhet hazai ösztöndíjat. Hintz Frigyes orvostanhallgató a vallás és közoktatásügyi minisztertől már harmadizben kéri, hogy Trausenfelds Matild féle ösztöndíjat a bécsi egyetemen is élvezhesse. A vallás- és közoktatásügyi miniszter e kérelmet jelen alkalommal is elutasította. Az elutasító végzés ma érkezett le az alispáni hivatalhoz.

Jóváhagyott alapszabály. A m. kir. földmivelésügyi miniszter a Brassói bolgárszegi gazdasági egyesület alapszabályait jóváhagyta.

Közigazgatási bejárás. A kereskedelmiügyi miniszter a Tömösvasuti állomás kibővítésére a közigazgatási bejárást február hó 20-án d. u. fél 4 órára tüzte ki.

Visszavont pályázat. Albrich Frigyes rendőrkapitány a városi pénztárnoki állásra beadott kérelmét a mai napon visszavonta.

A Brassói Róm. Kath. Nőegylet f. év febr. 1-én tartott álarcos Rózsa bálja anyagiilag is szépen sikerült. Az összes bevétel 1824 K. 74 fill., kiadás 647 K. 64 fill. Tiszta jövedelem 1177 K. 7 fill. volt. A bálon felülfizettek: Mikes Zsigmond grófné 50 K., Pisslinger Károlyné 43 K., Chudoba Vencelné, 29 K. 40 fill., dr. Hantz Mihály 24 K., Első Magyar Általános Biztosító Társaság, Werzár Lukács, Szent Bálint, Schütz Wolfgang 20—20 K., Özv. Izai Antalné 19 K., Bodiczky Béla 17 K., Jakab József 11 K., Verzár István, Özv. Knezevics Jenőné, dr. Logothetti Oreszt gr., Lázár Lajos, Lanzinger Antal, Schnell Károly, Pap Vincéné, Drótos Jánosné, dr. Pavelka Ernőné, Temesvári Gergely 10—10 K., N. N. 7 K., Lusztig Marcellné 6 K., Albrecht József, Simay Testvérek utódai, Sipos Ferenc 5—5 K., Knauer Margit 4 K., N. N. 3 K. 23 fill., Orehovszky Károly, Hajós Andor, Simay Gerő, Köhn Jakabné 3—3 K., Horváth István, Stadler József, dr. Dobrescu Aurél, Fiala Oszkárné, Korodi Irénke, dr. Semsey Aladárné, Halmos Henrik 2—2 K.; N. N., Schvetter Albertné, N. N., Veres György, N. N., N. N., 1—1 K., N. N., 48 f-ért. A terem díszítéséhez Simay

Testvérek utódai, Mann és Izay kereskedő urak 120 m. függönyszövetet ajándékoztak, Rosner Sándor úr szőnyeget, Tartler kereskedő ur ablakpokróccokat, Lang és Rosenthal kereskedő urak virágállványokat, virágkosarakat és vázát kölcsönöztek. Herrmann Zseni urnő készítette a szép rendezői jelvényeket, és három, magát megnevezni nem akaró, lelkes nőegyleti választmányi tag készítette a sok szép rózsát és varázsolta is azokkal olyan felejthetetlen kedvessé, széppé a báltermet. A nőegylet elnöksége úgy a felsorolt urhölgyeknek és uraknak, valamint a Simai Testvérek utódai és Király Lajos kereskedő uraknak a jegyek elárulásáért s a bál sikere érdekében fáradozó összes nőegyleti tagoknak ez uton is hálás köszönetét fejezi ki.

Az új lugosi püspök beiktatása. Lugosról jelentik: Az új lugosi püspököt, dr. Ferentiu Vallért vasárnap iktatják be új méltóságába. A ceremóniákat Hosszu Gyula püspöki titkár intézi. A város és a vármegye is nagy ünneplésben részesíti az új egyházfejedelmet.

A székelyföldi kepemegváltás. Végre valahára alapos a remény, hogy a kepemegváltásért az őszi erdélyi róm. kath. státusgyűlés által indított újabb mozgalom teljes sikerrel fog járni. Az erdélyi róm. kath. státus, továbbá a református és unitárius egyházak körében tudvalevőleg mozgalom indult meg az iránt, hogy a pénzügyminiszter előtt küldöttségileg jelenjenek meg a kepemegváltás kérdésének ügyében. Gróf Zichy János kultuszminiszter ugyanis nemrégiben kifejtette, hogy a kepemegváltás céljából a pénzügyminiszterrel tárgyalásokat folytat, amelyek befejezése után törvényjavaslatot fog a képviselőház elé terjeszteni. A küldöttség közelebről fog megjelenni a miniszter előtt és kérelme az, hogy a pénzügyminiszter e tárgyalásokat mielőbb juttassa dülőre, hogy a képviselőház már a közel jövőben foglalkozhassék a kérdéssel.

Öngyilkossági kísérlet. Varga Lajos 17 éves mészáros inas Hidvégen a mestere istállójában egy revolverből magába lőtt. Az egyik golyó szájába, a másik fejébe hatolt. Sérüléseivel a brassói közorházba szállították. Orvosi vélemény szerint csak könnyű testi sértést szenvedett. A kihallgatása alkalmával tettének elkövetése okául azt hozta fel, hogy nagyon rosszul bánnak vele s e miatt egy ízben meg is szökött, de a csendőrök vissza hozták.

Balesetek. Darai Lajos máv kocsilakatos az állomáson egy vonórudat tett fel egyik kocsiába. Később észrevette, hogy a rudat rossz kocsiára tette s le akarta onnan emelni, de megcsuszott s a rud a lábára esett, melyen súlyos sebeket ejtett. — Lőrinc Jakab Schiel testvérek öntödéjében jobb lábát egy pályakocsi összezúzta. Gyógyulása 2-3 hetet vesz igénybe.

ORVOSI TANÁCS!

Mondtam már magának
Ezem a kis máját
Ha étvágya nincsen
Egye Kovács P. Pál káposztáját.

Egy keveset használt

piáninó

olcsón eladó.

Kolostor-u. 28. I. emelet.

Táviratok.

Budapest, febr. 8.

A választójogi bizottság tárgyalásán előterjesztették a bírák és államhivatalnokok országos egyesületének kérését, melyben passzív választójogot kérnek, a bizottság erről későbbben tárgyal.

Bujanovics Gyula elfogadja a javaslatot annak dacára is, hogy neki nemzetiségi kérdésekben előterjesztései volnának.

Sziszeki elfogadását azzal indokolja, hogy a magyarság szupremációját biztosítva látja. Ő ellensége annak, hogy 30 éven alul választójogot adjanak.

Budapest, febr. 8.

Lukács holnap Őfelsége előtt audiencián jelenik meg s ugyancsak jelen lesz a közös minisztertanácson, melyben a delegációk egybehívását beszélnek meg.

A munkapárti klub helységben elítélték Andrassy cikkét, melyben a Deésy javára vallomást ígér.

A miniszterelnöknél a főváros kerületei a VI és IX ker. kivételével értekezletet tartottak, melyben elfogadták Heltay jelölését a főpolgármesteri állásra.

A kultusz bizottság a nem állami tanítók fizetéséről szóló javaslatot elfogadta.

Budapest, febr. 8.

A Budapesti Hírlap egy bukaresti értesítés szerint azzal foglalkozik, hogy Románia Ruszesukot, Szumlát, és Várnát is követeli, a melyért 300 millió ley kártérítést ígér.

De még ez sem lesz utolsó kérése Romániának, mert minél nagyobb hódításokat tesz Bulgária Thráciában, annál követelőbb Románia is Bulgáriával szemben.

Ugyancsak az a hír járja, hogy Románia teljesen készen áll a háborúra, bár a tisztikarban nagyon félnek a háborútól. Ennek tulajdonítható, hogy 150 tiszt kérést adott be az elbocsátásra, vagy irodai szolgálatra való beosztásra. A legénység közt is nagyon langyos a hangulat a háborúval szemben.

A belpolitikai helyzetet illetően a kormány lapok kiemelik, hogy a bíróság a miniszterelnök kívánságára a bizonyítási eljárást Deésy vádjaira elrendelte.

Andrassy ma kijelentette, hogy Deésy érdekében vallomást tesz.

Az Alkotmány szerint Heltay főpolgármesterré való megválasztása bizonyos, bár szégyennek tartja, hogy Szent István országának fővárosában e tisztet zsidó töltsse be.

Baja, febr. 8.

Ma éjjel 2 ismeretlen tettes kétszer is rálőtt a hidőrségre, de nem talált és elmenekült. Minthogy ez már többször előfordult, a hidparancsnokság elrendelte, hogy 300 lépésen belül éjjel-nappal igazolás nélkül senkit be ne eresszenek s az ellenkezőt rögtön löjjék le.

Konstantinápoly, febr. 8.

300 embert a Csataldzsa vonaltól Galliopoliba vezényeltek. Mahmud Sefket a Csataldzsa vonaltól visszatért.

Szófia, febr. 8.

Megcáfolják azt a híresztelést, hogy a szerb csapatok Thráciába vonultak.

**„ADLER”-
automobilok**
olaj, auto-pneumatik a legjobbak!
Autokikölcsönzés.
Kerékpár, varrógép és auto-javitás
MOOSER MIHÁLY-nál
Brassó, Kapu-utca 36

Tessék megpróbálni!

A legjobb és legfinomabb minőségű
különlegességi

„SAVOY”

Antinikotin szivarkahüvely kapható

A magyar kir. dohány-különlegességi árudában
Kolostor-utca 10. szám alatt.

Utólérhetetlen minőség!

Antinikotin hüvely!

Antinikotin hüvely!

Árverési hirdetmény.

Alulírott, mint a Vb. Mózes József csődtömeggondnoka, közhírré teszem, hogy a Vb. Mózes József jelenleg brassói lakos által elzálogosított és a brassói városi zálogházban levő és alább részletesebben megjelölt ingóságokat 1913. évi február hó 17-én d. e. 9 órától kezdődőleg a brassói kir. járásbirósági végrehajtó közbejöttével szintén az alább megjelölt árverési feltételek szerint eladom:

Árverés alá kerülnek:

A csődleltár tétele alatt felvett 5 drb. férfi felöltő, 8 drb. plüsch leányka kabát, 8 drb. fiu téli kabát, 17 darab teveszőr gallér, 7 darab filcz gallér, 3 darab férfi ősi átmeneti kabát, 12 darab átmeneti női kabát és egy drb. férfi körgallér.

II.

Árverés alá kerül 6 drb. gyermek felöltő, 10 darab első minőségű férfi öltöny, 12 darab gyermeknek való vászon öltöny, 23 drb. téli férfi öltöny, 9 drb. fekete nyári öltöny, 23 darab fiu kosztüm, 20 drb. fiu mosókosztüm, 5 drb. fiu lüszter kosztüm, 4 drb. lüszter kabát, 15 vég oksford vászon, 23 méteres végekben, 28 vég különböző, de elsőminőségű sifón és vászon gyolcs, egy drb. női hosszú kabát, 28 drb. férfi téli kabát szörme béléssel, 3 drb. férfi téli nadrág, 2 drb. csizma nadrág, 3 drb. kamgarn férfi öltöny, mintegy 900 méter mennyiségű lepedő vászon, egy darab asztragan női kabát, egy darab női hosszú téli kabát szörme béléssel, egy drb. rövid szörme kabát béléssel, 3 drb. hosszú női kabát plüsch béléssel, 30 drb. leányka kabát szörme béléssel és gallérral, 11 drb. férfi téli hosszú kabát, 16 drb. rövid férfi kabát szörme béléssel, 35 drb. férfi bőrös kabát és több nemű vászon.

Az elárverezendő ingóságok becsértéke 2599 koronát, beszerzési ára pedig 7711 korona, azaz Hétezerhétstízennyegy korona 50 fillért tesz ki.

A fent felsorolt ingóságok egy tömegben is eladottnak, amennyiben azonban az egytömegben való eladásra

valaki igényt tart, az esetre, tájékozásul közlöm, hogy az ingók összvételára 7500 azaz Hétesezeröttszáz korona, mely vételáron alul a csődválasztmány határozata értelmében az ingóságokat nem adom el.

Akik az egész tömeget kívánják feltartani és pedig egy tömegben, azok kötelesek 1913. évi február hó 10-ik napjának d. e. 12 órájáig 750, azaz Hétszázötven koronát irodahelyiségemben bánatpénzképpen, akár készpénzben, akár óvadékképes értékpapirban letenni.

Amennyiben az egytömegben való eladás nem sikerülne, az esetre a leltárban I. II. III. IV. V. VI. és VII. szám alatt a csődleltárban felvett ingóságok tételenkint fognak elárvereztetni.

Amennyiben a tételek szerinti árverés sem sikerülne, az esetben az árverés az általam kitűzendő és hirlapilag is közzétéendő határnapon Csikszeredában fog megtartatni, melynek helyét és idejét annak idején hirlapilag közölni fogom.

Az összes ingóságok jelenleg a brassói városi zálogházban vannak, s ugyanott fog az árverés is a fent megnevezett zálogház árverési termében megtartatni.

Sem én magam, sem a csődválasztmány az áruk minőségéért felelősséget nem vállal.

Árverési vevő köteles az árverési vételárat a csődtömeggondnok kezéhez készpénzben azonnal lefizetni, s az esetleg felmerülő vételi illetéket is hordozni, valamint köteles az árukat az árverés napjától számított 24 óra alatt elszállítani.

Ezen ügyben bővebb felvilágosítást nyújt alulírott csődtömeggondnok Csikszeredán, esetleg Sárosi Lajos brassói lakos (Kapu-utca 43. szám) lakos, mint a csődtömeg zárgondnoka.

Az áruk Sárosi Lajos zárgondnok közbenjöttével az árverés napját megelőző napokon megtekinthetők.

Kelt Csikszeredán, 1913. február hó 1.

Dr. Csedő András,

ügyvéd, mint

Vb. Mózes József csődtömeggondnoka.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

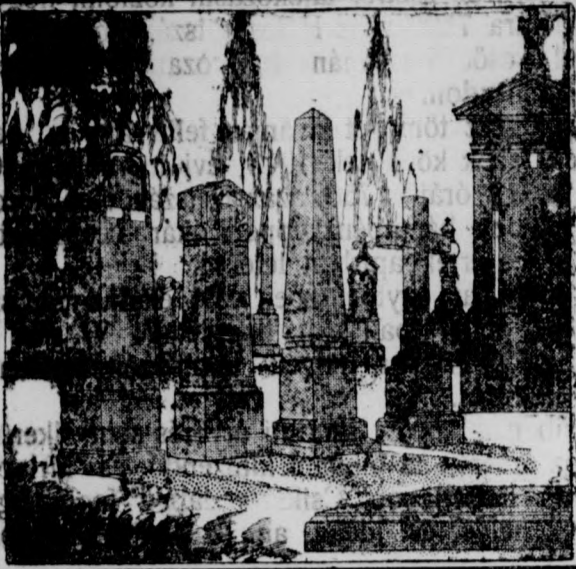
A Brassói Népszövetségi Takaré- és Hitelszövetkezet a kis emberek takarékpénztára.

Brassó, Kolostor-u. 23. I. emelet.

Egy üzletrész ára 30 korona,
ami 20 filléres részletekben
3 év alatt törleszhető. — —

Elfogad kis takarékbetéteket
Kölcsönt nyújt előnyös fel-
tételek mellett. . . . .

Nyitva minden szerdán és szombaton d. u. 4 órától 6 óráig.

Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat Herzum Ferenc és Károly

Brassóban, Vasut-utca 58-B. :-: A MÁV. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sirkővekben fehér márványból, laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachid és homokkőből.

Elvállalunk és szállítunk: különleges sirkőveket, átalakításokat, áthelyezést, úgy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk mindenféle kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely hazai kőből, vagy márványból.

Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás mellett bárkivel versenyképesek vagyunk.

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)

egyházi ruha és reverenda szabó
PÉCS, Ferenciek-u. 9.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott reverendák és címádák, pápi civilöltönyök előállítására. Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák

készítésére rendeztem be. Mindennemű egyházi ruhák: casulák, pluvialék, velumok, baldachinok, minisztránruhák, zászlók, lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák, stb. készíttetnek. — Nem kell sem Budapestre, sem Bécsbe menni. Üzletem versenyképes minden pesti, vagy bécsi céggel, úgy szabászat, mint ár és minőség tekintetében. — Tessék meggyőződni róla. — Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltetnek. —

Költségvetés, árjegyzék ingyen!
I Személyesen is megjelenek!

HEDWIG HUBERT

virágterme.

BRASSÓ,

Kolostor-u. 23. Telefon sz. 500.

Dr. DEPNER-FÉLE

SZANATÓRIUM

HIRSCHER-utca 15. sz.

Modern magánintézet sebészeti és női betegeknek.

Prospektust küld a vezetőorvos: —

Dr. DEPNER VILMOS.

Telefon 507.

Ma és minden nap

a DRECHSLER-utóda

kávéházban a hírneves ROTH ALBERT, a nagysebzeni cigányprimás és öccse, VILMOS tárogató művész zenekara hangversenyt tart.

Hubert Hedwig és Társa KÖNYVKERESKEDES

Brassó, Kolostor-utca 29. szám.

Nagy választék *diszlevélpapirokban*, *irodai berendezések* üzleti könyvekben.

Kaphatok

jutányos árak és feltételek mellett

részletfizetésre is

elsősorú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, arany- és ezüst-ékszerek, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. — Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szöllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvételnek.

Asványviz!

Ujdonság!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a zajzoni „Béla forrás” jód-tartalmú vizét forgalomba hoztam, mely minden gyógyszerár, drogeria, kávéház, vendéglő és egyes kereskedésben kapható.

Ezen ásványviz kitérő gyógyhatásáról Hankó Vilmos dr. országos vegyelemző, mint Hantz Mihály dr. vm. főorvos urak akképp nyilatkoztak, hogy a zajzoni „Béla forrás” vize különösen ajánlható: anyagcserezavarásnál, minő vérszegénység, vérbajok, gümőkör, továbbá érelmeszesedés ellen, a légző- és emésztőszervek hurutos megbetegedéseinek, csúzos és köszvényes bajok, valamint vesebántalmaknál.

Figyelemre méltó jód-tartalmánál fogva főképp gyermekeknek és serdülőknek. Borral keverve, kellemes üdítő ital gyanánt szolgál.

Tekintettel Zajzonhoz való közelségére, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a „Béla” gyógyásványvizet 10 üvegenként 10 fillérrel házhoz szállíthatom.

Megrendelések még aznap eszközöltetnek.

Központi raktár és kutkezelőség: Brassó Tehénpiac 3. Telefon: 469

Teljes tisztelettel:

Schuster Lajos

ásványviz kezelő.

Országos iparegyesület által kitüntetett nagy ezüst éremmel!

Krisztián József fia

keresztény-katolikus cég.

A pécsi főszékesegyház és számtalan plebánia szállítója.

Alapított: 1880-ban.

Méhviaszgyertyagy. P é c s

Főüzlet: Szigeti ország-út 3.

Fióküzlet: Jókai-tér 9.

Ajánlja a Főtisztelendő papság figyelmébe preparált, füstmentes méhviasszgyertyáit.

Ritka alkalom!

Egy jól jövedelmező

ház eladó.

Tudakozódni lehet:

Sebestyén László, Sztás-u. 45.

Kósa Albert

szabó-üzlete

Brassó, Weisz-Mihály-u. 6.

Ajánlja dus tartalmu szövetraktárt úgy belföldi, mintf inom angol szövetekben. — Elsőrangú kivitel.

Kifogástalan szabászat.

Kelemen András

cipész. Ajánlja saját gyártmányu férfi-, női-, valamint gyermekcipőit.
Brassó, Weisz-Mihály-utca 27.

Málnási Mária-forrás

természetes alkalikus sós savanyúviz. Legkiválóbb köptető- és étvágyemelő szer.

Kapható mindenütt!

Kutkezelőség: BRASSÓ.